

BOKFÖRSÄLJNINGSS- STATISTIKEN

Första tertialet 2016

Erik Wikberg

Rapport från Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen

Bokförsäljningsstatistiken

Första tertialet 2016

ERIK WIKBERG

Svenska Bokhandlareföreningen

Svenska Förläggareföreningen

Mer information och kontakt

Välkommen att kontakta oss för mer information om bokförsäljningsstatistiken eller annan information om bokbranschen och marknaden.

Rapporterna med bokförsäljningsstatistiken går att beställa genom att kontakta oss och finns även att ladda ned från respektive förenings hemsida. I Faktabanken på Svenska Förläggareföreningens sajt, www.forlaggare.se/faktabank, finns även annan statistik och fakta om bokmarknaden.

Kontakt Svenska Bokhandlareföreningen

Tel: 08-762 78 20

E-post: sbf@booksellers.se

www.booksellers.se

Ordförande Mats Ahlström nås på tel. 070-812 73 90

eller e-post mats.ahlstrom@booksellers.se

Kontakt Svenska Förläggareföreningen

Tel. 08-736 19 40

E-post: info@forlaggare.se

www.forlaggare.se

VD Kristina Ahlinder nås på tel. 070-769 84 45

eller e-post Kristina.Ahlinder@forlaggare.se

Rapportens författare Erik Wikberg är doktorand på Handelshögskolan i Stockholm och nås på tel. 070-427 90 20 eller e-post erik.wikberg@hhs.se.

INNEHÅLL

Statistiken i huvuddrag 7

1. **Bokförsäljning första tertialet 2015 och 2016** 10
2. **Bokförsäljning under bokrean 2015 och 2016** 15
3. **Bokförsäljning i kronor rullande tolv månader 2015 och 2016 för fysisk bokhandel och internet-bokhandel/bokklubbar** 20
4. **Deltagande uppgiftslämnare** 21
5. **Appendix** 22

Statistiken i huvuddrag

Försäljningsökningar för barn- och ungdomslitteraturen och dagligvaruhandeln under första tertialet 2016

Bokförsäljningsstatistiken visar en ökad total försäljning med 1,5 procent i kronor räknat under första tertialet 2016 jämfört med motsvarande period föregående år. Några noterbara skillnader finns mellan försäljningskanaler, genrer och format. Den fysiska bokhandeln minskade försäljningen med 3,3 procent, medan internetbokhandeln/bokklubbarna (i denna rapport redovisas dessa kanaler tillsammans) ökade försäljningen med 2,4 procent. Dagligvaruhandeln, som för första gången i Bokförsäljningsstatistiken kan redovisas som en egen försäljningskanal, ökade däremot försäljningen med 13,9 procent.

Riktigt roligt att bokförsäljningen fortsätter att öka och att det gått så bra för dagligvaruhandeln. Att dagligvaruhandeln nu finns med som en egen försäljningskanal i statistiken är verkligen positivt och inspirerande då det länge saknats. Detta bidrar förhoppningsvis till att snabbare och bättre beslut kan fattas så att boken kan fortsätta att finnas lättillgänglig och hävda sin plats i denna hårt konkurrensutsatta kanal, säger Marie Pettersson, Category Manager på Exertis CapTech som hanterar bokförsäljningen åt Axfood, Bergendahls och Coop.

Sett till en period på rullande tolv månader ökade dock både den fysiska bokhandeln och internetbokhandeln/bokklubbarna, med 5,3 procent respektive 6,2 procent. Eftersom alla uppgiftslämnare i dagligvaruhandeln inte har kunnat lämna försäljningshistorik före den 1 januari 2015 kan en jämförelse av rullande tolv månader för dagligvaruhandeln ännu inte genomföras.

Försäljningen av barn- och ungdomsböcker ökade med 6,2 procent under första tertialet 2016. Ökningen har pågått sedan 2013 och sker utifrån redan höga försäljningsnivåer. Den största ökningen skedde inom ålderskategorin 9–12 år och motsvarade 21,4 procent. Ålderskategorierna 0–3 år ökade med 7,0 procent och 6–9 år med 9,6 procent. Unga vuxna minskade med 22,7 procent och ålderskategorin 3–6 år ökade med 4,0 procent. Kategorin ”okänd åldersgrupp” minskade med 7,5 procent.

Den fysiska ljudboken stod för den största försäljningsförändringen bland formaten. Försäljningsminskningen av fysiska ljudböcker, det vill säga ljudböcker sålda på fysiska lagringsminnen (till skillnad från nedladdningsbara och strömmande ljudböcker), motsvarade 30,1 procent under det första tertialet 2016. Utvecklingen följer en trend att denna typ av ljudböcker, med den lägre momssatsen 6 procent, ersätts av digitala ljudböcker med den högre momssatsen 25 procent. Detta visar att frågan om att få alla böcker att omfattas av den lägre momssatsen blir allt viktigare. Förläggareföreningen arbetar fortsatt för att uppdatera lagstiftningen till den digitala utvecklingen som nu sker på ljudboks- och e-boksområdet.

Bokrean 2016 ökade totalt sett med 1,2 procent jämfört med bokrean 2015. Även här ökade barn- och ungdomsbokförsäljningen starkt, motsvarande 7,2 procent. Den enda genre som procentuellt sett ökade mer var humaniora som ökade med 7,5 procent.

Internetbokhandeln/bokklubbarna ökade försäljningen med 7,9 procent under bokrean, medan den fysiska bokhandeln minskade med 2,0 procent och dagligvaruhandeln med 2,2 procent. Att fysiska ljudböcker ersätts av nedladdningsbara och strömmande ljudböcker kan illustreras av att försäljningen av detta format halverades under bokrean 2016 jämfört med bokrean året innan.

Den totala försäljningen under första tertialet 2016 minskade med 0,9 procent räknat i antal exemplar. Även under bokrean 2016 minskade den totala försäljningen sett till antal exemplar, med 1,7 procent. Detta kan tyda på att man under de respektive tidsperioderna har sålt fler av dyrare sorters böcker, att priser har ökat eller att en kombination av båda dessa utvecklingar har skett.

Kort om rapportens metod

Denna kortare tertialrapport presenterar den senaste försäljningen från den mest omfattande datainsamling av svensk bokförsäljning från återförsäljare som görs i Sverige. Den är resultatet av ett samarbete mellan Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen.

Den 18 februari 2016 publicerades en längre rapport med titeln *Boken 2016 – marknaden, trender och analyser*. Den rapporten inkluderar fler jämförelser av historiska tidsserier och en utförlig beskrivning av rapportens metod. Vi hänvisar till den vid frågor om hur data har tagits fram och analyserats. Rapporten finns tillgänglig på forlaggare.se/bokforsaljningsstatistik och svenskabokhandlareforeningen.se/wp-content/uploads/2016/02/Boken-2016-web.pdf.

En förteckning av deltagande uppgiftslämnare och information om hur genrer och format har klassificerats återfinns i slutet av den här tertialrapporten. Observera att det finns några nyheter i denna uppdelning från och med denna rapport.

Axfood, Bergendahls och ICA har tillkommit som uppgiftslämnare varför dessa, tillsammans med COOP, bildar en egen kanal för dagligvaruhandel. Genom att Adlibris ingått ett samarbetsavtal med CDON, där CDON avvecklar sin egen bokförsäljning och istället erbjuder Adlibris bokutbud genom CDON Marketplace, ses dessa numera som en uppgiftslämnare. Av konkurrensrättsliga skäl kan därför inte internetbokhandeln, som i övrigt utgörs av Bokus, redovisas som en egen kanal. Till vidare har därför internetbokhandeln slagits ihop med bokklubbar.

Inom genreuppdelningen har barn- och ungdomsböcker förfinats så att det nu finns en åldersgrupp för 12–15 år samt en klassificering av böcker med ospecificerad åldersgrupp. Böcker med okänd klassificering har separerats till en egen grupp kallad ”okänd artikel”, både under format och genre. Det finns dock skillnader mellan okända artiklar när det gäller genre respektive format. Skillnaderna i försäljning av okända artiklar mellan genre- och formatrapporterna beror på att det finns ett antal, mestadels äldre, artiklar som saknar varugrupp och därmed statistikgenre. Dessa titlar blir okända i genererapporten men ligger på rätt format i formatrapporten. Memoarer och biografier har utgått som en separat genre och ingår istället i humaniora. Därtill har små förändringar skett, såsom att

varugrupper för humor, serier och skämtteckningar har flyttats från allmän facklitteratur till allmän skönlitteratur, samt att citatsamlingar och aforismer har flyttats från humaniora till allmän skönlitteratur.

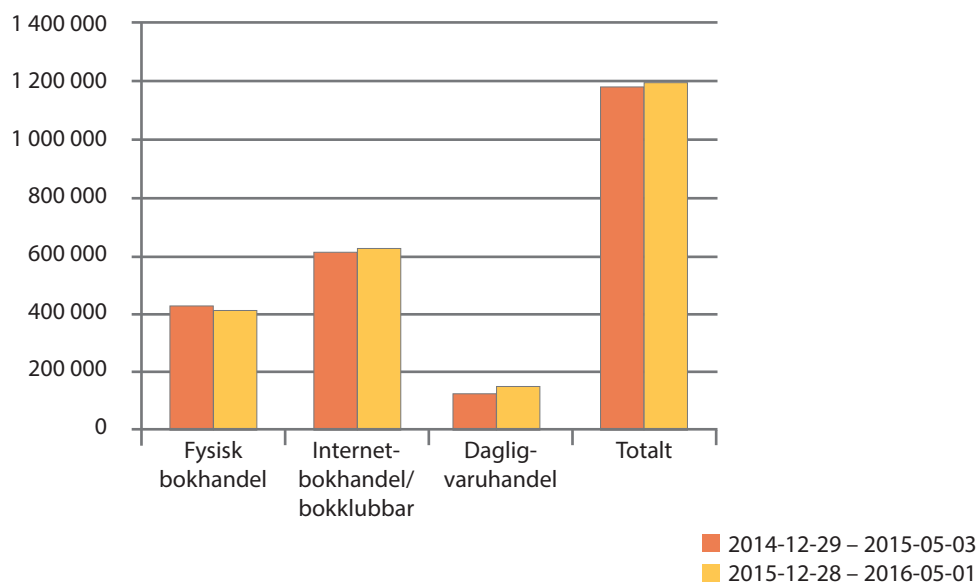
I Bokinfos system finns en inbyggd begränsning som gör att försäljning från den senaste månaden enbart kan visas i hela veckor. Detta har medfört att vi inte mäter försäljning från kalenderårets 1 januari till 30 april, utan använt 18-veckorsperioderna 29 december 2014 till 3 maj 2015, respektive 28 december 2015 till 1 maj 2016.

Det befintliga urvalet av formaten digitala ljudböcker och e-böcker är inte representativt för marknaden i stort, eftersom en stor del av försäljningen sker hos aktörer som inte är representerade bland uppgiftslämnarna. Av denna anledning särredovisas inte dessa format i denna tertiärrapport.

1. Bokförsäljning första tertialet 2015 och 2016

1 A. Försäljning i kronor första tertialet 2015 och 2016 uppdelad på kanal

Försäljning (i TSEK)

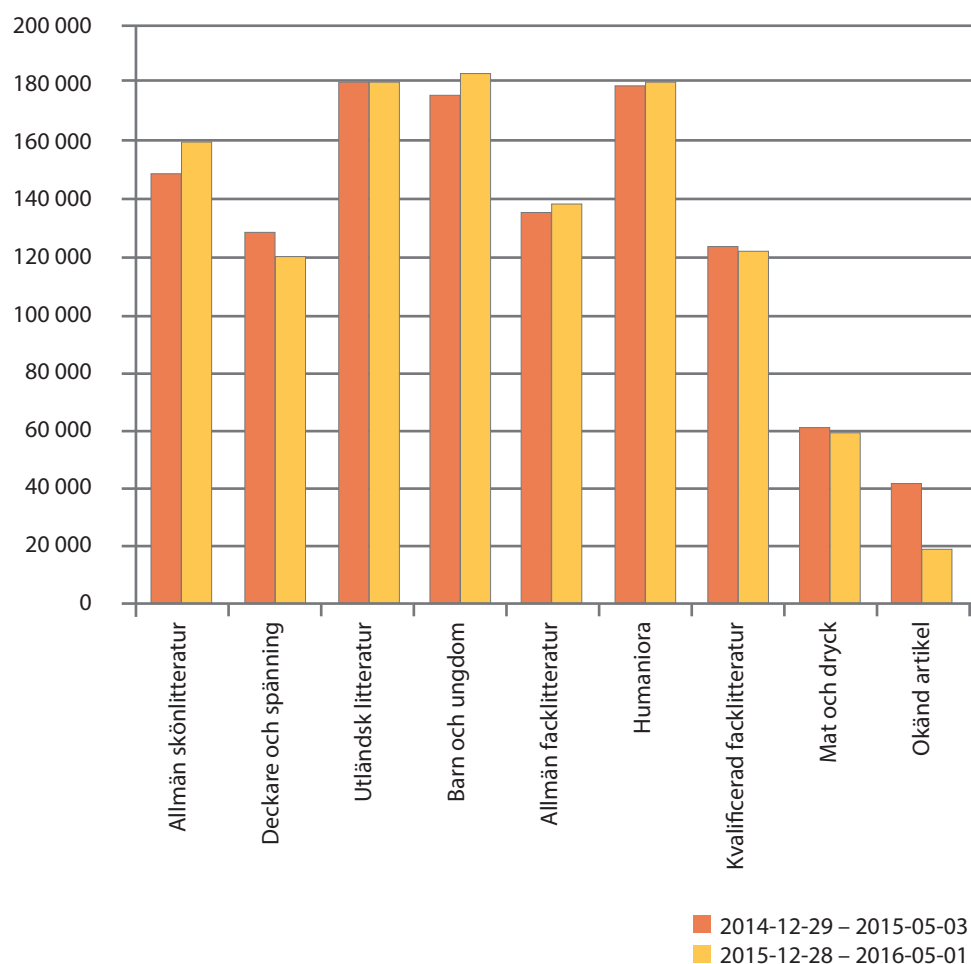

Kanal	Första tertialet 2015	Första tertialet 2016	Förändring
Fysisk bokhandel	431 943	417 686	-3,3%
Internetbokhandel/bokklubbar	620 535	635 126	+2,4%
Dagligvaruhandel	120 247	136 984	+13,9%
Totalt	1 172 725	1 189 796	+1,5%

DIAGRAM 1 A OCH TABELL 1 A: Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under tidsperioden 2015-12-28 – 2016-05-01 jämfört med 2014-12-29 – 2015-05-03.

1 B. Försäljning i kronor första tertiet 2015 och 2016 uppdelad på genre

Försäljning (i TSEK)

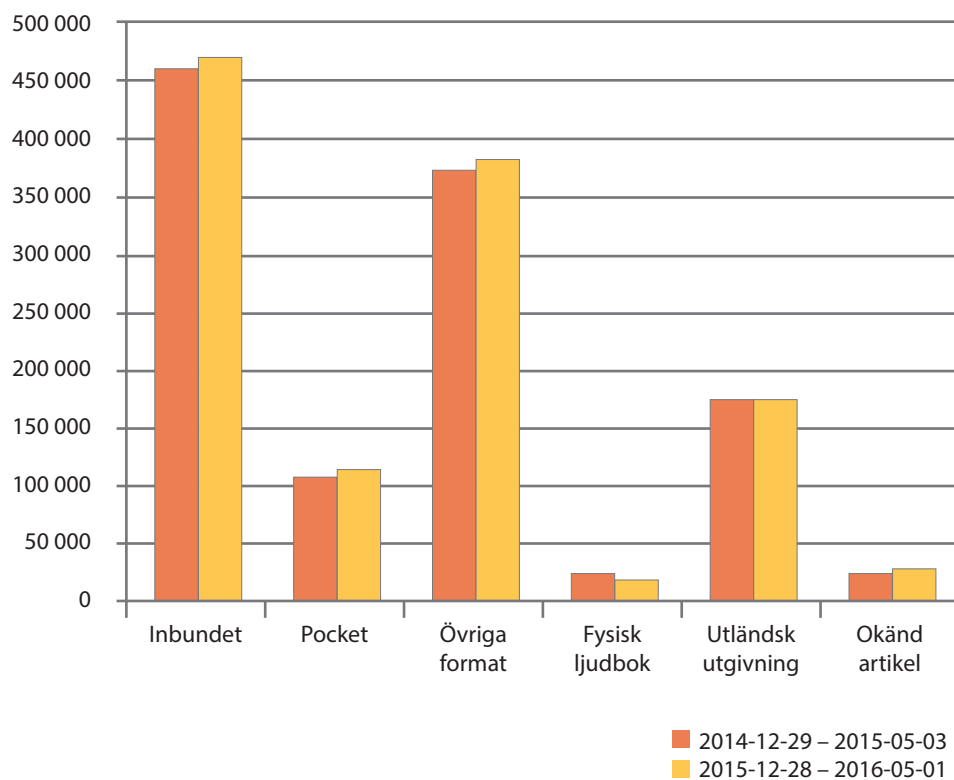

Genre	Första tertiet 2015	Första tertiet 2016	Förändring
Allmän skönlitteratur	146 871	160 545	+9,3%
Deckare och spänning	129 145	120 200	-6,9%
Utländsk litteratur	181 666	180 130	-0,8%
Barn och ungdom	172 361	183 099	+6,2%
Allmän facklitteratur	132 797	139 419	+5,0%
Humaniora	178 095	180 946	+1,6%
Kvalificerad facklitteratur	124 364	122 235	-1,7%
Mat och dryck	63 518	60 460	-4,8 %
Okänd artikel	43 906	42 762	-2,6%
Totalt	1 172 725	1 189 796	+1,5%

DIAGRAM 1 B OCH TABELL 1 B: Försäljning (i TSEK) av olika genrer under tidsperioden 2015-12-28 – 2016-05-01 jämfört med 2014-12-29 – 2015-05-03.

1 C. Försäljning i kronor första tertialet 2015 och 2016 uppdelad på format

Försäljning (i TSEK)

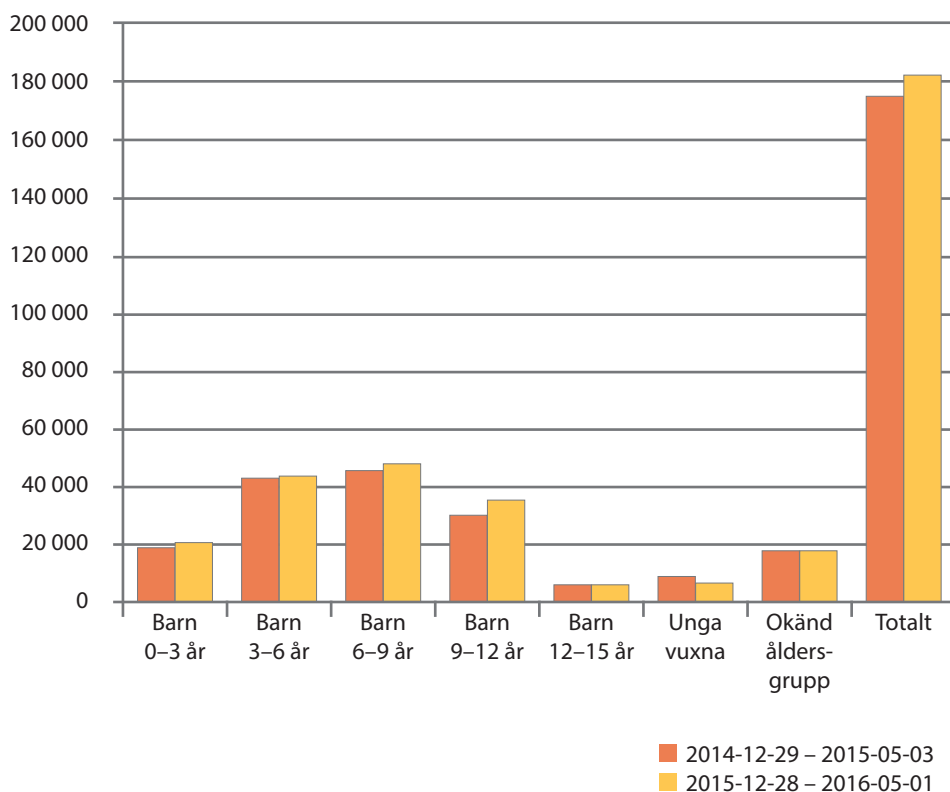
Format	Första tertialet 2015	Första tertialet 2016	Förändring
Inbundet	459 014	466 887	+1,7%
Pocket	117 754	122 496	+4,0%
Övriga format	370 304	379 346	+2,4%
Fysisk ljudbok	18 763	13 120	-30,1%
Utländsk utgivning	181 666	180 130	-0,8%
Okänd artikel	18 067	19 593	+8,4%
Totalt*	1 172 725	1 189 796	+1,5%

DIAGRAM 1 C OCH TABELL 1 C: Försäljning (i TSEK) av olika format under tidsperioden 2015-12-28 – 2016-05-01 jämfört med 2014-12-29 – 2015-05-03.

*Notera att strömmade och nedladdningsbara böcker (digitala ljudböcker och e-böcker) har tagits bort som kategorier från denna tabell, eftersom urvalet i dataunderlaget inte är representativt för marknaden i stort. Observera även att digitala ljudböcker och e-böcker inte redovisas i "Övriga format". Totalsiffran avser dock total försäljning inklusive digitala ljudböcker och e-böcker.

1 D. Försäljning i kronor av barn- och ungdomsböcker första tertiet 2015 och 2016 uppdelad på ålderskategori

Försäljning (i TSEK)

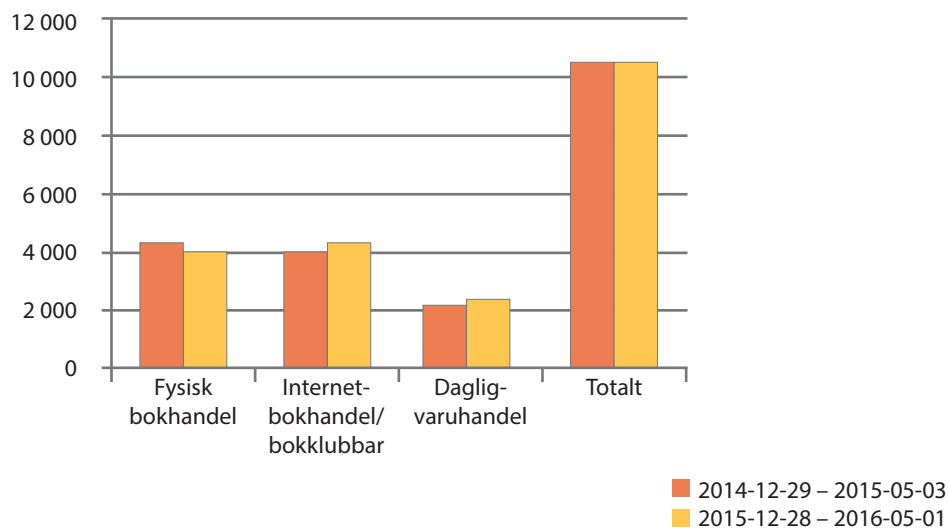

Ålderskategori	Första tertiet 2015	Första tertiet 2016	Förändring
Barn 0–3 år	19 226	20 573	+7,0%
Barn 3–6 år	42 746	44 454	+4,0%
Barn 6–9 år	45 741	50 122	+9,6%
Barn 9–12 år	30 589	37 129	+21,4%
Barn 12–15 år	7 394	7 517	+1,7%
Unga vuxna	8 964	6 930	-22,7%
Okänd åldersgrupp	17 701	16 374	-7,5%
Totalt	172 361	183 099	+6,2%

DIAGRAM 1 D OCH TABELL 1 D : Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomslitteratur specificerat på ålderskategori under tidsperioden 2015-12-28 – 2016-05-01 jämfört med 2014-12-29 – 2015-05-03.

1 E. Försäljning i antal sålda exemplar första tertiet 2015 och 2016 uppdelad på kanal

Försäljning (tusental exemplar)

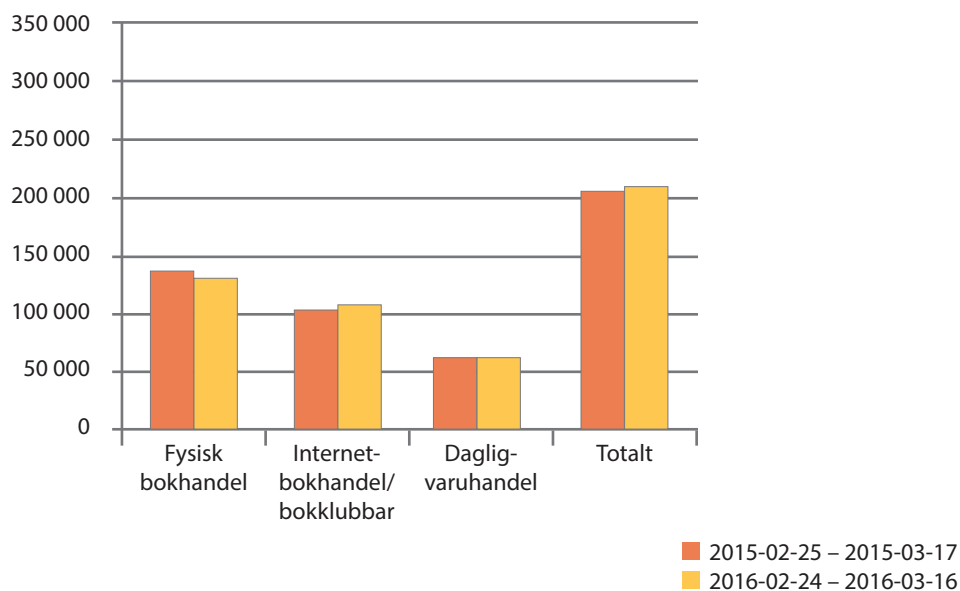
Kanal	Första tertiet 2015	Första tertiet 2016	Förändring
Fysisk bokhandel	4 368	4 050	-7,3%
Internetbokhandel/bokklubbar	4 191	4 266	+1,8%
Dagligvaruhandel	2 236	2 384	+6,6%
Totalt	10 794	10 700	-0,9%

DIAGRAM 1 E OCH TABELL 1 E: Försäljning (i tusental exemplar) i olika kanaler under tidsperioden 2015-12-28 – 2016-05-01 jämfört med 2014-12-29 – 2015-05-03.

2. Bokförsäljning under bokrean 2015 och 2016

2 A. Försäljning i kronor under bokrean 2015 och 2016 uppdelad på kanal

Försäljning (i TSEK)

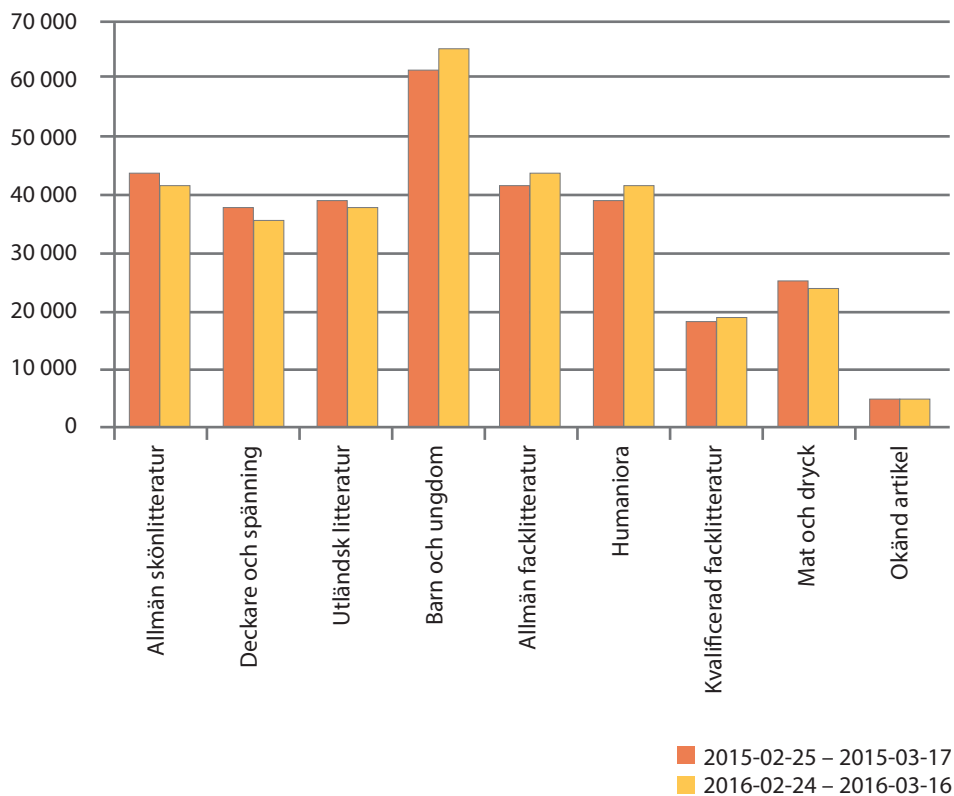

Kanal	Bokrea 2015	Bokrea 2016	Förändring
Fysisk bokhandel	137 877	135 168	-2,0%
Internetbokhandel/bokklubbar	102 005	110 100	+7,9%
Dagligvaruhandel	71 102	69 543	-2,2%
Totalt	310 984	314 810	+1,2%

DIAGRAM 2 A OCH TABELL 2 A: Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under bokrean 2016 (24 februari – 16 mars) jämfört med bokrean 2015 (25 februari – 17 mars).

2 B. Försäljning i kronor under bokrean 2015 och 2016 uppdelad på genre

Försäljning (i TSEK)

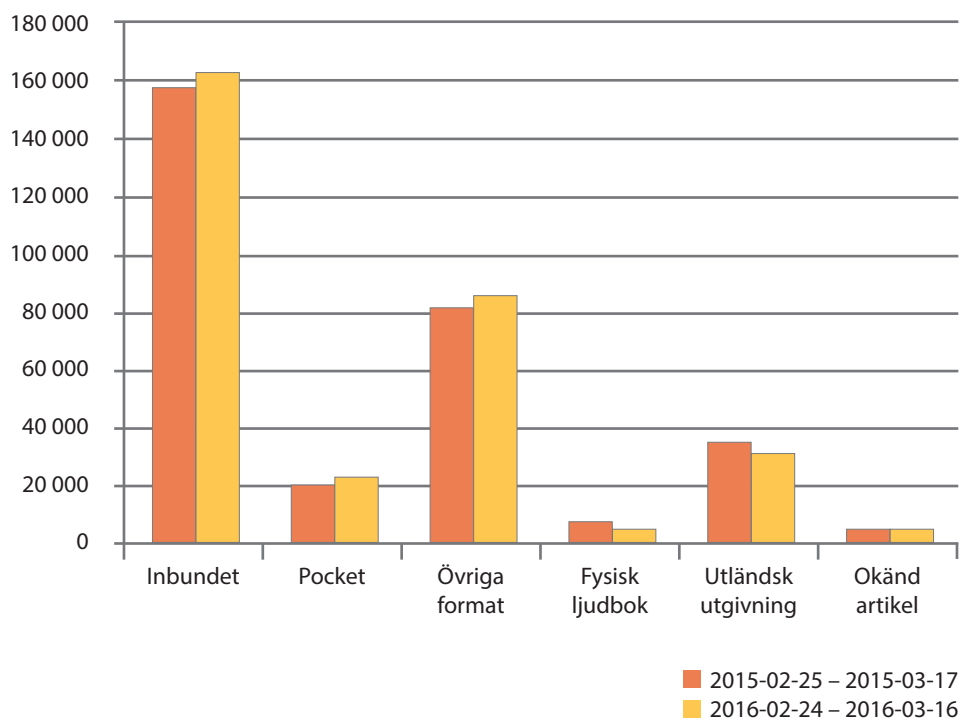

Genre	Bokrea 2015	Bokrea 2016	Förändring
Allmän skönlitteratur	42 994	41 408	-3,7%
Deckare och spänning	37 897	36 638	-3,3%
Utländsk litteratur	35 493	33 651	-5,2%
Barn och ungdom	60 491	64 873	+7,2%
Allmän facklitteratur	41 958	43 936	+4,7%
Humaniora	39 556	42 540	+7,5%
Kvalificerad facklitteratur	18 514	18 936	+2,3%
Mat och dryck	25 673	24 698	-3,8%
Okänd artikel	8 409	8 130	-3,3%
Totalt	310 984	314 810	+1,2%

DIAGRAM 2 B OCH TABELL 2 B: Försäljning (i TSEK) av olika genrer under bokrean 2016 (24 februari – 16 mars) jämfört med bokrean 2015 (25 februari – 17 mars).

2 C. Försäljning i kronor under bokrean 2015 och 2016 uppdelad på format

Försäljning (i TSEK)

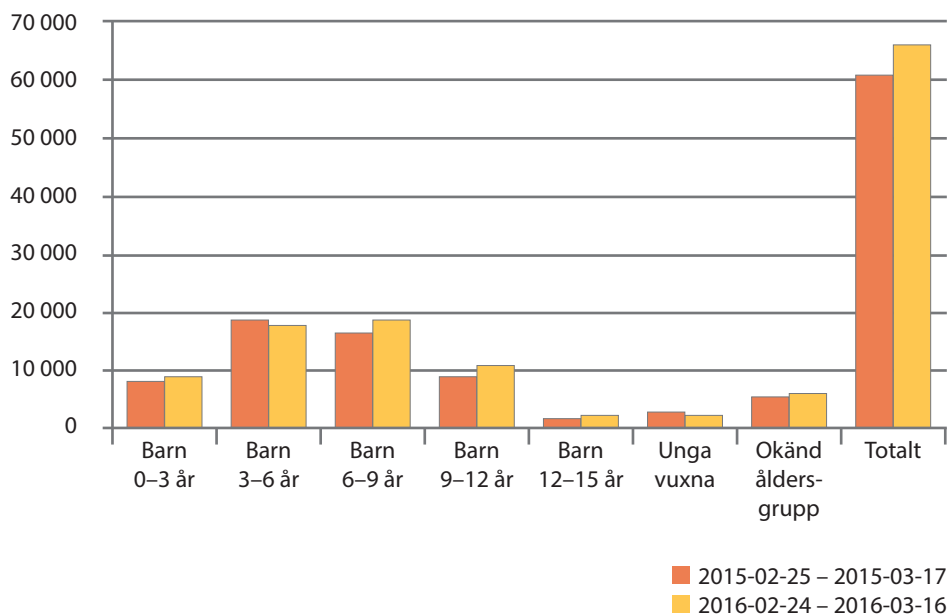
Format	Bokrea 2015	Bokrea 2016	Förändring
Inbundet	157 756	161 099	+2,1%
Pocket	20 277	22 758	+12,2%
Övriga format	86 109	87 999	+2,2%
Fysisk ljudbok	5 579	2 707	-51,5%
Utländsk utgivning	35 493	33 651	-5,2%
Okänd artikel	4 562	4 752	+4,2%
Totalt*	310 984	314 810	+1,2%

DIAGRAM 2 C OCH TABELL 2 C: Försäljning (i TSEK) av olika format under bokrean 2016 (24 februari – 16 mars) jämfört med bokrean 2015 (25 februari – 17 mars).

*Notera att strömmade och nedladdningsbara böcker (digitala ljudböcker och e-böcker) har tagits bort som kategorier från denna tabell, eftersom urvalet i dataunderlaget inte är representativt för marknaden i stort. Observera även att digitala ljudböcker och e-böcker inte redovisas i kategorin "Övriga format". Totalsiffran avser dock total försäljning inklusive digitala ljudböcker och e-böcker.

2 D. Försäljning i kronor av barn- och ungdomsböcker under bokrean 2015 och 2016 uppdelad på ålderskategori

Försäljning (i TSEK)

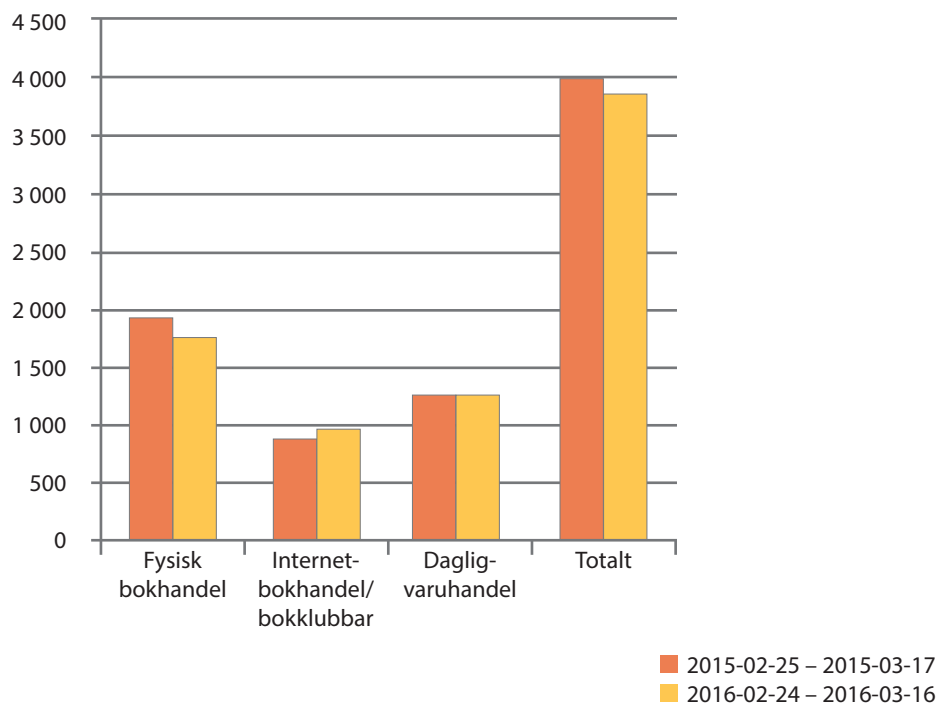

Ålderskategori	Bokrea 2015	Bokrea 2016	Förändring
Barn 0-3 år	7 869	8 494	+7,9%
Barn 3-6 år	18 027	17 191	-4,6%
Barn 6-9 år	16 323	18 433	+12,9%
Barn 9-12 år	8 011	10 880	+35,8%
Barn 12-15 år	2 038	2 227	+9,3%
Unga vuxna	2 797	1 903	-32,0%
Okänd åldersgrupp	5 426	5 745	+5,9%
Totalt	60 491	64 873	+7,2%

DIAGRAM 2 D OCH TABELL 2 D: Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomslitteratur specificerat på ålderskategori under bokrean 2016 (24 februari – 16 mars) jämfört med bokrean 2015 (25 februari – 17 mars).

2 E. Försäljning i antal sålda exemplar under bokrean 2015 och 2016 uppdelad på kanal

Försäljning (tusental exemplar)

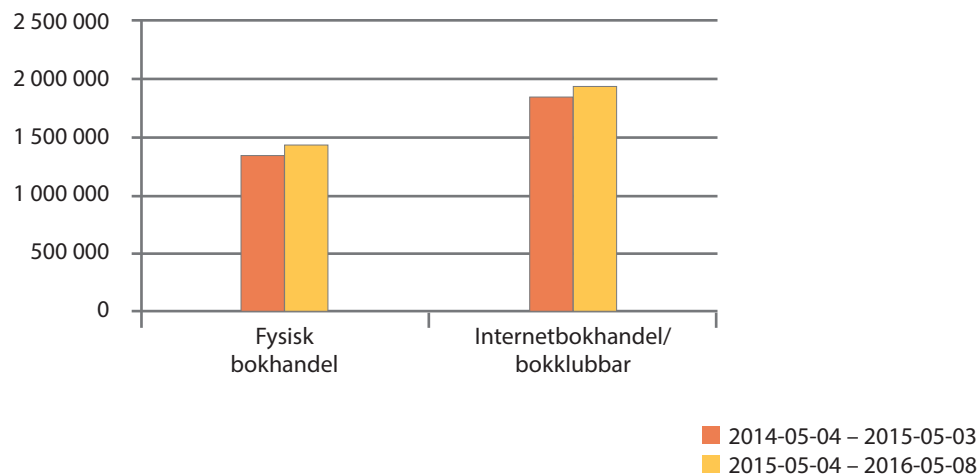

Kanal	Bokrea 2015	Bokrea 2016	Förändring
Fysisk bokhandel	1 861	1 705	-8,4%
Internetbokhandel/bokklubbar	807	904	+12,0%
Dagligvaruhandel	1 292	1 284	-0,6%
Totalt	3 960	3 893	-1,7%

DIAGRAM 2 E OCH TABELL 2 E: Försäljning (i tusental exemplar) i olika kanaler under bokrean 2016 (24 februari – 16 mars) jämfört med bokrean 2015 (25 februari – 17 mars).

3. Bokförsäljning i kronor rullande tolv månader 2015 och 2016 för fysisk bokhandel och internetbokhandel/bokklubbar

Försäljning (i TSEK)

Kanal	Rullande tolv 2015	Rullande tolv 2016	Förändring
Fysisk bokhandel	1 379 773	1 453 382	+5,3%
Internetbokhandel/ bokklubbar	1 853 089	1 967 365	+6,2%

DIAGRAM 3 OCH TABELL 3: Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under tidsperioden måndag vecka 19 till söndag vecka 18 2015–2016 jämfört med samma period 2014–2015.

*Notera att den nya försäljningskanalen dagligvaruhandeln uteslutits i en jämförelse av en tidsperiod på rullande tolv månader, eftersom alla uppgiftslämnare i denna kanal inte har kunnat lämna försäljningsstatistik före 1 januari 2015. Av samma skäl kan inte en jämförelse av den totala försäljningen göras under denna mätperiod.

4. Deltagande uppgiftslämnare

Fysisk bokhandel

Akademibokhandeln, Pocketshop, majoriteten av JB-gruppens och Ugglands butiker samt ett tiotal fristående butiker.

Internetbokhandel och bokklubbar

Adlibris, Bokus, CDON, Barnens bokklubb, Bonniers bokklubbar, Massolits bokklubbar och Norstedts bokklubbar.

Dagligvaruhandel

Axfood, Bergendahls, Coop och Ica.

5. Appendix

Bokrondellens varugrupper för klassificering av genre

Allmän skönlitteratur:

- 01 Antologier och sagor
- 02 Essäer
- 03 Svenska berättare
- 04 Utländska berättare
- 07 Lyrik
- 08 Dramatik
- 09 Humor och kåserier
- 10 Serier och skämtteckningar
- 11 Citatsamlingar och aforismer

Deckare och spänning:

- 05 Deckare, thrillers och spänning
- 06 Fantasy och science fiction

Utländsk litteratur:

Alla ISBN som inte börjar på 97891 i Bokinfo.

Barn och ungdom:

- 61 Skönlitteratur för barn och ungdom
- 62 Facklitteratur för barn och ungdom

Dessa sammanslagna varugrupper är i sin tur uppdelade på ålderskategorierna: Barn 0–3 år, Barn 3–6 år, Barn 6–9 år, Barn 9–12 år, Barn 12–15 år, Unga vuxna och Okänd åldersgrupp.

Allmän facklitteratur:

- 18 Musik och dans
- 19 Teater
- 20 Film och fotografi
- 21 Konst
- 25 Geografi och resor
- 26 Kartor
- 36 Hälsa, skönhet och sex
- 37 Astrologi och esoterika
- 46 Växter
- 47 Trädgård
- 48 Vilda djur
- 49 Husdjur
- 50 Jakt och fiske
- 51 Miljövård
- 52 Jord- och skogsbruk
- 54 Hus och hem
- 55 Sömnad och handarbete
- 56 Hantverk och hobby
- 57 Spel
- 58 Sport, motion och friluftsliv
- 59 Uppslagsböcker mm.
- 60 Blandat

Humaniora:

- 13 Memoarer och biografier
- 14 Historia och arkeologi
- 15 Kulturhistoria och allmän humaniora
- 16 Religion
- 17 Filosofi och idéhistoria
- 22 Böcker om böcker och skrift
- 23 Litteraturvetenskap
- 24 Språk (inkl. lexika parlorer och ordböcker)
- 38 Psykologi
- 39 Pedagogik
- 40 Media och kommunikation
- 41 Samhälle, politik och debatt
- 42 Militärväsen och vapen

Kvalificerad facklitteratur:

- 27 Allmän naturvetenskap
- 28 Kemi
- 29 Biologi
- 30 Astronomi
- 31 Fysik
- 32 Teknik
- 33 Matematik och statistik
- 34 Datalitteratur
- 35 Medicin
- 43 Ekonomi
- 44 Management
- 45 Juridik

Mat och dryck:

- 53 Mat och dryck

Bokrondellens klassificering av format

Inbundet: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Bok” och Bokinfos bandtyp ”Inbunden”.

Pocket: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Bok” och Bokinfos bandtyp ”Pocket”.

Övriga format: Motsvarar alla övriga svenska ISBN i Bokinfo – board book, danskt band, excess, flexband, halvfranskt, halvklotband, helklotband, häftad, kartonage, spiral och storpocket.

Digital ljudbok: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Nedladdningsbar bok” och Bokinfos bandtyp ”MP3-fil”.

Fysisk ljudbok: Motsvarar alla Bokinfos bandtyper för mediatypen ”Ljudbok”.

E-bok: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Nedladdningsbar bok” och Bokinfos bandtyp ”E-Bok”, ”Epub” eller ”PDF”.

Utländsk utgivning: Motsvarar alla ISBN-nummer som inte börjar på 97891 i Bokinfo.

Svenska Bokhandlareföreningens Service AB
Regeringsgatan 60
103 29 Stockholm
tel. 08-762 78 20
www.booksellers.se

Svenska Förläggare AB
Drottninggatan 97
113 60 Stockholm
tel. 08-736 19 40
www.forlaggare.se